

IVTB

Handy: +36 303 149 593

Székhely: H-1039 Budapest, Hímező utca 3. II/7. Adószám: 21883958-2-41
Bankszámla: HVB Bank Rt. Budapest 10912001-00000016-53240014 IBAN: HU32 1091-2001-0000-0016-5324-0014
SWIFT: BACXHUHB

**A belvízi hajózás nemzetközi
rakodási és fuvarozási feltételei (IVTB)**

Készült: 1999. 06. 23.

Kidolgozta a
Belvízi Hajózási Jogi Szakbizottság

Verein für europäische Binnenschiffahrt und Wasserstrassen e.V.
47119 Duisburg (Ruhrort) - Haus Rhein - Dammstrasse 15-17.
Telefon: (0203) 800 06-07 - Telefax: (0203) 800 06-28

1. § Fogalom-meghatározás

1. „Fuvaroztató” minden olyan személy, aki vagy akinek nevében a feladóval, áru belvízi utakon történő fuvarozására megállapodást kötnek.
2. „Fuvarozó” minden olyan személy, akit a fuvaroztató az áru fuvarozásával teljesen vagy részben megbízott.
3. A „Feladó” olyan személy, aki vagy akinek nevében, vagy aki számára a fuvaroztatóval, áru belvízi utakon történő fuvarozására megállapodást kötnek.
4. „Címzett” az áru átvételére jogosult személy.
5. „Belvízi fuvarozási szerződés” a megnevezéstől függetlenül minden olyan szerződés, amelyben a fuvaroztató a fuvardíj kifizetésének ellenében vállalja az áru belvízi utakon történő fuvarozását.
6. „Fuvarokmány” olyan okmány, amellyel a fuvaroztató igazolja a belvízi fuvarozási szerződést és az áru átvételét vagy berakását, és amelyet hajórakjegy vagy fuvarlevél, vagy bármilyen a kereskedelemben szokásos okmány formájában állítottak ki.
7. „Áru” alatt nem értendők a vontatott vagy tolt hajók, és nem foglalják magukba az utasok csomagjait és járműveit; amennyiben az árut konténerbe, raklapra vagy más hasonló szállítóeszközre rakják, vagy becsomagolják, akkor az „áru” fogalma magába foglalja ezeket a szállítóeszközöket vagy csomagolásokat is, amennyiben azokat a feladó bocsátja rendelkezésre.
8. „Írásbeliként” értendő az az eset, – amennyiben az érintett felek ettől eltérően nem állapodtak meg – amikor az információt elektronikus, optikai vagy hasonló kommunikációs eszköz tartalmazza, beleértve, de táviratra, telefaxra, telexre, elektronikus postára vagy elektronikus adatcserére nem korlátozva, előfeltétel, hogy az információ olyan formában álljon rendelkezésre, hogy az egy későbbi hozzáféréskor is felhasználható legyen.

2. § Jogalap

1. Minden általunk vállalt belvízi fuvarozásra az alábbi feltételek vonatkoznak, amelyeknek alávetik magukat a rakományban részes felek (feladók, berakók és címzettek vagy azok megbízottai) valamint mindenki, aki a fuvarozási szerződés alapján vagy a fuvar céljára kiállított fuvarokmányok alapján igényt érvényesít a fuvaroztatóval szemben.
2. A berakási és fuvarozási feltételek azonos módon érvényesek a hajó tulajdonosára, a hajó személyzetére valamint más szolgálatot teljesítő és egyéb személyekre, akik a fuvaroztatót vagy az egyéb, a fuvarozás kivitelezésébe bekapcsolt vállalatokat a fuvarozás kivitelezésében kiszolgálják, vagy a fuvarozás kivitelezésében együttműködnek.
3. Amennyiben ezek a feltételek nincsenek szabályozva, nem alkalmazhatók vagy kötelező érvényű jogba ütköznek, az alábbiak érvényesek:

- a) a belvízi hajózás területének nemzeti törvényei, valamint a mindenkori vízi útra vonatkozó törvények, rendeletek, utasítások, szokásjogok és kereskedelmi szokások.
 - b) olyan fuvarozások esetén, amelynek kivitelezésével harmadik felet megbíztak, a harmadik fél feltételei, amennyiben azok a szokásoknak megfelelnek, és nem kikényszerítették.
4. Ezekről a feltételektől eltérő megállapodások érvényességéhez írásbeli forma szükséges. Ez érvényes az írásbeli forma betartásáról való lemondásra is.
 5. Valamennyi rendelkezés a hajórakjegy vagy fuvarlevél szerves részének is minősül.

3. §

Fuvarlevél és hajórakjegy (konossement)

1. Fuvarlevél vagy hajórakjegy minden küldeményhez kiállítható.

A fuvarlevél nem értékpapír, nem ruházható át és nem zálogosítható el. A fuvaroztató ebben az esetben csak az árunak a fuvarlevélben megnevezett címzett részére történő kiszolgáltatására jogosult.

A hajórakjegy névre vagy bemutatóra szóló értékpapír. Az áru csak a szabályszerűen átruházott eredeti hajórakjegy fuvaroztatónak vagy meghatalmazottjának történő bemutatása ellenében kerülhet kiszolgáltatásra. Egy eredeti hajórakjegy és hajórakjegymásolatok kerülnek kiállításra. Amennyiben kivételesen több eredeti hajórakjegy kerül kiállításra, egy eredetinek a fuvaroztató vagy megbízottja számára történő bemutatásával a többi eredeti hatálytalannak minősül.

Ha egy hajórakjegyet bemutatóra állítanak ki, a fuvaroztató jelentkezési cím megadását követelheti.

2. A fuvarlevélben vagy hajórakjegyen szereplő adatok (az áru száma, jelölése, tartalma, fajtája, minősége, állapota, értéke, természete és csomagolása) helyességéért a fuvaroztató nem felelős. A fuvaroztató felel a darabszámért, méretért és súlyért, ha a berakó vagy feladó által elrendelt ellenőrzést vele együtt végezték el, és ennek költségeit a berakó vagy feladó kifizette; ez esetben a merülésfelvétel nem számít kötelező érvényűnek.

4. §

Berakás helye, berakás és áruehelyezés, fedélzeti rakomány

1. A feladó/berakó határozzák meg a berakás helyét. Amennyiben a berakási helyén a hajó által előre nem látható okok miatt csak rendkívüli költségek árán lehet kikötni, vagy a hajónak ezen okok miatt a berakási helyét el kell hagyni, a fuvaroztató egy másik berakási helyet és a berakás más módját kérheti. A hajóval és a rakománnyal kapcsolatban így keletkezett költségek és egyéb többletráfordítások a rakományban részes feleket terhelik, akik ezért egyetemlegesen felelnek. A várakozási díjra szóló igényt ez nem érinti.

2. Az árut a feladónak/berakónak kell a hajóra szállítania, és a fuvaroztató utasításai szerint kell beraknia, rögzítenie, és a hajót kiegyenlítenie.
3. A fuvaroztató joga, hogy az árut a tőle elvárható gondossággal teljesen vagy részben a hajók fedélzetére, vagy amennyiben az szokásos, nyitott hajókba rakja.

5. §

A rakományban részes felek kötelezettségei és felelőssége

1. A feladó/berakó köteles a megbízás megadásakor, de legkésőbb a fuvarszköz berakásának megkezdése előtt megadni a fuvarozáshoz szükséges összes adatot, a kereskedelemben szokásos módon, pontosan megnevezni az árut (az áru fajtáját, állapotát és természetét) és a csomagolást, valamint átadni az áruval együtt az összes szükséges okmányt (a kikötői, vám, egészségügyi vagy egyéb előírások szerinti kísérőokmányt).
2. A tűzveszélyes, környezetet veszélyeztető, éghető, mérgező, maró, sugárzó, radioaktív és hasonló árut meg kell jelölni az ezekre vonatkozó előírások szerint, különös tekintettel a veszélyességi osztályokra. A feladó köteles a megbízás megadásakor minden egyes esetben, írásban utalni a veszély fajtájára és az elvégzendő megelőző intézkedésekre. Az áruátvétel során át kell adni a fuvaroztatónak vagy megbízottjának az ADNR-rendelet szerinti írásbeli utasításokat és a hatályos előírások szerinti okmányokat. Az ilyen anyagok kereskedelemben szokásos megnevezése vagy más információk nem elegendők.
3. A feladó köteles, már a megbízás megadásakor közölni a fuvaroztatóval a rakomány minden, a fuvarozás szabályszerű kivitelezésében jelentőséggel bíró tulajdonságát, amennyiben azok veszélyt jelentenek a hajóra vagy más berakott árura. A feladó felelős a helytelen, nem teljes vagy elmaradt közlésekből eredő minden közvetlen vagy közvetett veszteségért, kárért és egyéb hátrányért, valamint minden ezekből eredő költségért.

A fuvaroztató minden ilyen esetben, a rakományban részes felek költségére kirakhatja a kifogásolt árut, partra teheti vagy sürgős esetekben akár megsemmisítheti azt anélkül, hogy maga kártérítésre kötelezetté válna.

4. A feladó szavatolja az átvétel időpontjában az áru 2. pont szerinti leírásának helyességét, valamint az 1. pont szerinti adatokat (jel, szám, mennyiség, súly és/vagy térfogat). A feladó felelős a helytelenségből eredő minden közvetlen vagy közvetett veszteségért, kárért és egyéb hátrányért, valamint minden ezekből eredő költségért. A feladó kártérítési kötelezettségére, valamint a fuvaroztató jogaira vonatkozóan a 3. pont szabályozása érvényes.
5. Amennyiben az adatok vagy kísérőokmányok hibája, pontatlansága vagy helytelensége, a megbízó, feladó vagy címzett részéről bármilyen előírás figyelmen kívül hagyása miatt a hajót feltartóztatják a kikötőbe történő behajózás vagy onnan való kihajózás során, vagy az árut elkobozzák, a vétkes megbízó, feladó és címzett felelősséget vállal a fuvaroztató és a többi rakományban részes fél felé minden abból eredő késedelemért, kárért, költségért, büntetésért és hátrányért, valamint a vétkességből adódó várakozási díjért.
6. Amennyiben a fuvaroztatónak a rakománnyal kapcsolatban nyilatkozatot kell tenni, okmányokat kell kiállítani, kezelni vagy aláírni a hatóságok, vámhivatalok,

közszolgáltatók, vasúti igazgatóságok, közhivatalok vagy magánvállalatok felé, akkor azokat csak a rakományban részes felek nevében, számlájára és kockázatára teheti. A fuvaroztató mulasztás, az áru részleges vagy teljes elveszése, vagy le nem szállítása miatt csak súlyos gondatlanság esetén felel. Ha harmadik felet, pl. határspedítőrt is bekapcsol, akkor csak annak kiválasztásáért felelős.

6.§

Járművek és fuvarozási útvonalak kiválasztása, az átrakás és könnyítés joga

1. A fuvarozás a fuvaroztató által kijelölt járművekkel kerül kivitelezésre. A fuvaroztató más fuvaroztatót is megbízhat a fuvarozás végrehajtásával.
2. A fuvaroztató nem vállal kötelezettséget arra, hogy az áru meghatározott sorrendben, kijelölt útvonalon, egy adott hajóval vagy meghatározott határidőn belül legyen elfuvarozva. Nem felel a szerződés végrehajtásának késedelméért, különösen akkor, ha nem éri el egy tengeri hajó csatlakozását, kivéve, ha a késedelmet durva hanyagság okozta.
3. A fuvaroztató jogosult az árut teljes egészében vagy részben másik hajóba átrakni, könnyíteni, és/vagy raktárba betárolni vagy partra kirakni, amennyiben a körülmények, a hajó vagy a rakomány miatt az szükségessé válik. A rakományban részes felek, mint egyetemleges adósok felelnek a fuvaroztató felé az ezekből eredő többletköltségekért.
4. A hajóba történő átrakás vagy könnyítés, illetve a partra történő kirakás a rakományban részes felek nevében, számlájára és kockázatára történik. Amennyiben a szóban forgó fuvarozással kapcsolatban törvényi előírások másképp nem szabályozzák, a fuvaroztató csak az idegen fuvaroztató, az átrakó vagy raktározó cég megfelelő kiválasztásáért és utasításáért felelős. A fuvaroztató fuvarozási és megőrzési kötelezettsége, valamint a fuvarozási szerződésből és hajórakjegyből eredő felelőssége megszűnik az áru idegen fuvaroztatónak, átrakó vagy raktározó cégnek történő átadásával.
5. A 3. és 4. pontok szerinti esetekben a folyamatos biztosítási fedezet fenntartása a rakományban részes felek kötelessége.

7. §

Kirakási hely, kirakás

1. A feladó vagy címzett határozza meg a kirakási helyét. A 4. § 1. pontban szereplő, a berakási hely változtatásáról szóló rendelkezések érvényesek a kirakási hely változtatására is.
2. A feladó vagy címzett köteles a hajó kirakási kikötőbe történő érkezése előtt a fuvaroztatóval közölni a kirakással és vámeljárással kapcsolatos utasításokat, ellenkező esetben a fuvaroztató jogosult a számára szükségesnek tűnő intézkedéseket a rakományban részes felek nevében, számlájára és kockázatára megtenni.
3. Opciók tételek esetén a fuvaroztatóval vagy a hajó parancsnokával írásban közölni kell a rendeltetési kikötőt legalább tizenkét órával a hajónak az első opciók kikötőbe való

érkezése előtt. Az opciók kikötő késedelmes megadása miatt keletkező többletköltségekért, a rakományban részes felek, mint egyetemleges adósok felelnek a fuvaroztatóval szemben.

8. §

Be- és kirakási idő, valamint várakozási díj

Külön megállapodások hiányában a be- és kirakási időkre, valamint a várakozási díjra mindenkor nemzeti szabályozások érvényesek, a további kártérítési igények jogának fenntartásával.

9.§

Kiszolgáltatási akadályok, letétbe helyezés és szükségeladás

1. Amennyiben a rendeltetés szerinti címzett megtagadja az áru átvételét vagy az áruhoz kapcsolódó követelések kifizetését, vagy egyéb kiszolgáltatási akadály adódik, vagy a címzett nem jelentkezik, a fuvaroztatónak tájékoztatnia kell a feladót, és kérnie kell annak utasításait. Amennyiben az adott körülmények között ez nem lehetséges, vagy a feladó késik az utasítás megadásával, vagy az utasítás végrehajtása nem várható el a fuvaroztatótól, az jogosult az árut a rakományban részes felek nevében, számlájára és kockázatára egy köz- vagy magánraktárba betárolni, másik hajóba átrakni vagy partra rakni, vagy egy szállítványozónak átadni.
2. Amennyiben a címzett késlekedik a kirakással, a fuvaroztató jogosult a feladó és címzett értesítése után a címzett vagy feladó nevében, számlájára és kockázatára az árut kirakni vagy kirakatni, vagy az 1. pont szerint letétbe helyezni vagy átadni, a felmerülő várakozási díj igényét nem érinti.
3. A fenti jogok bármilyen várakozási idő lejárta előtt is fennállnak.
4. Az áru letétbe helyezése vagy hajóba történő átrakása vagy partra rakása, vagy szállítványozónak történő átadása szabályszerű teljesítésnek minősül, és mentesíti a fuvaroztatót minden felelősség alól. A fuvaroztató visszatartási vagy zálogjoga fennmarad.
5. Amennyiben az árut a letétbe helyezést követő három hónapon belül nem veszik át, a fuvaroztató jogosult előzetes közlés vagy figyelmeztetés és hatósági/bírói felhatalmazás nélkül az áru szabadon eladni vagy nyilvánosan eladatni vagy árvereztetni. Amennyiben gyorsan romló árurol van szó, vagy az áru értéke a fuvaroztató becslése szerint nem fedezi a fenntartási vagy megőrzési költségeket, jogosult a három hónapos határidő betartása nélkül az áru azonnali eladásra vagy árverezésére.

10. §

Fuvardíj

1. Külön megállapodás hiányában a fuvardíj tartalmazza a fuvarozást a hajónak a berakó kikötőben történő berakástól a kirakó kikötőbe érkezésig. A fuvardíj kiszámítása az áru hajóokmányokban szereplő bruttó súlya, darabszám vagy térfogat szerint történik. Amennyiben más okmányokban nagyobb súly vagy több darab szerepel, vagy a súly- és

ellenőrző mérések alapján ez kerül megállapításra, akkor ez a mértékadó a fuvardíj kiszámításánál. A fuvardíj fizetése az áru kiszolgáltatásakor esedékes.

2. A fuvardíj mellett meg kell téríteni a berakási, áru-elhelyezési, rögzítési, kirakási és minden ezekkel kapcsolatosan felmerülő költséget, amennyiben azokat a megegyezett fuvardíj vagy átvételi díj kifejezetten nem tartalmazza.
3. A fuvarról szóló megállapodás szabad, akadálymentes hajózást feltételez. Amennyiben a fuvarfeladat szokásos lebonyolításához képest többletköltség és többletráfordítás keletkezik, az az árut terheli.
4. A fuvardíjak alapját a kötés időpontjában fennálló üzemi költségek, devizaárfolyamok és hivatalos díjak képezik. A fuvarszerződés lebonyolítása során bekövetkező minden rendkívüli emelkedés, különösen az üzemanyagköltségek, hajósbérek és hivatalos illetékek emelkedése, feljogosítja a fuvaroztatót, hogy a fuvardíjat a megváltozott viszonyokhoz igazítsa, vagy – még be nem rakott áru esetén – a szerződéstől visszalépjen.
5. A címzett és a feladó, mint egyetemleges adósok felelősek a fuvaroztató felé a fuvardíjért, holtfuvardíjért, fuvardíjpótlékokért, költségekért, kiadásokért, díjakért és minden egyéb, az áruhoz kapcsolódó követelésért, valamint az összes várakozási díjért, függetlenül attól, hogy az áru fuvarozása bérmentesítve vagy nem bérmentesítve történik. A feladó akkor sem mentesül a felelősség alól, ha az árut fizetés előtt kiszolgáltatták, vagy az alkalmazható zálogjogot nem gyakorolták. A címzett azzal vállalja az egyetemleges felelősséget, hogy az áru kiszolgáltatását kéri, vagy bármilyen módon rendelkezik fölötte.

11. §

Teljes fuvardíj, holtfuvardíj

1. A fuvaroztató igényt tarthat a teljes fuvardíjra akkor is, ha:
 - a) a rakományt csak részben fuvarozza el,
 - b) a feladó vagy címzett az áru kirakását kéri a berakási kikötőben vagy egy közbenső kikötőben,
 - c) a fuvarozás folytatása tartósan vagy ideiglenesen akadályba ütközik,
 - d) a fuvarozás csak részben valósul meg, a hajó elsüllyed, vagy valamilyen más okból nem éri el a rendeltetési kikötőt.
 - e) az áru megsemmisül, tönkremegy, elkobozzák, lefoglalják, megsérül, mennyisége csökken vagy egyéb módon értéktelenné válik.
2. A fuvaroztató igényt tarthat a fuvardíj felére, ha:
 - a) a fuvarozás megghiúsul,
 - b) a feladó a fuvarozás megkezdése előtt visszalép a szerződéstől,
 - c) a fuvarozás megkezdése tartósan vagy ideiglenesen akadályba ütközik.
3. Ezen igények érvényesítésének nem előfeltétele, hogy a feladó vagy címzett felelős legyen a szerződés nem megfelelő teljesítéséért, illetve, hogy a fuvarozás lebonyolítására tervezett jármű rakodási készenlétben álljon. Ezek az igények akkor is fennállnak, ha az akadály egy a 15. § 3. pontban szereplő okból keletkezett. A kártérítésre, várakozási díjra, fuvardíjpótlékokra, valamint közös hajókár hozzájárulásokra szóló igények továbbra is fennállnak.

4. A feladó és címzett a fuvarozás ideiglenes akadályoztatása miatt nem léphet vissza a szerződéstől. A fuvaroztató azonban köteles az árut a berakási kikötőben kirakni, de a kirakáshoz kapcsolódó valamennyi költség a rakományban részes feleket terheli.

A kirakás egy közbenső kikötőben csak akkor kérhető, ha az áru fogható, és a kirakás a hajóra és a többi rakományra nem jelent veszélyt vagy hátrányt. Ilyen esetekben a fuvaroztató igényt tarthat az ismételt kirakás, vagy kirakás miatt keletkezett költségek, valamint az egyéb többletráfordítások ellenértékére.

12. § Kisvízi pótlékok

1. Rajna

- a) A megállapodott fuvardíj az alábbi lépcsők szerinti kisvízi pótlékkal növekszik:

- aa) Duisburg (várost is beleértve) alatti forgalomban, a ruhrorti vízmércén mért

3,00 - 2,91 m	10 %
2,90 - 2,81 m	20 %
2,80 - 2,71 m	30 %
2,70 - 2,61 m	40 %
2,60 - 2,51 m	50 %
2,50 - 2,41 m	60 %
2,40 - 2,31 m	70 %
2,30 - 2,21 m	80 %
2,20 - 2,11 m	90 %
2,10 - 2,01 m	100 %
2,00 - 1,90 m	110 %
1,90 - 1,80 m	120 %

- bb) Duisburg feletti forgalomban Koblenzig (várost is beleértve), Mosel és Saar folyókat érintően, a kölni vízmércén mért

2,40 - 2,21 m	20 %
2,20 - 2,01 m	30 %
2,00 - 1,81 m	50 %
1,80 - 1,61 m	60 %
1,60 - 1,41 m	80 %

Határnap:

Hegymenetben:

A berakási idő megkezdésétől a rendeltetési helyre érkezésig, csatornázott helyeken zajló forgalomban az első zsilipbe történő behajózásig

Völgymenetben:

A berakás befejezésének napja a berakási kikötőben

- cc) Koblenz fölötti forgalomban a Rajnán, valamint Majnán, Majna-Duna-csatornán és a Neckaron, a kaubi vízmércén mért

1,50 - 1,36 m	20 %
1,35 - 1,21 m	30 %

1,20 - 1,01 m	50 %
1,00 - 0,91 m	60 %
0,90 - 0,81 m	70 %

Határnap:

Hegymenetben:

A berakási idő megkezdésétől a rendeltetési helyre érkezésig, csatornázott helyeken zajló forgalomban az első zsilipbe történő behajózásig

Völgymenetben:

A berakás befejezésének napja a berakási kikötőben

dd) Forgalom a Dunán, Majna-Duna-csatornán, Majnán, Neckaron és Mainz területén Mannheimig (várost is beleértve), a mainzi vízmércén mért

2,30 - 2,11 m	20 %
2,10 - 1,91 m	40 %
1,90 - 1,71 m	60 %
1,70 - 1,51 m	80 %

Határnap: A berakás befejezésének napja a berakási kikötőben

ee) Forgalom a Dunán, Majna-Duna-csatornán, Majnán, Neckaron és Mainztól Mannheimig, Mannheim fölötti rakodóhelyekre és vissza, a maxaui vízmércén mért

4,40 - 4,21 m	20 %
4,20 - 4,01 m	40 %
4,00 - 3,81 m	60 %
3,80 - 3,61 m	80 %

Határnap: A berakás befejezésének napja a berakási kikötőben

b) Amennyiben a vízmércén mért vízállás Ruhrortnál 1,80 m, Kölnnél 1,40 m, Kaubnál 0,80 m, Mainznál 1,50 m és Maxaunál 3,60 m vagy az alatti, a fuvarozási kötelezettség megszűnik. A fuvaroztató jogait a 13. § tartalmazza.

2. Duna

a) A megállapodott fuvardíj az alábbi lépcsők szerinti kisvízi pótlékkal növekszik

Dunai kikötőkből és kikötőkbe tartó forgalom, a pfellingi vízmércén mért

3,70 - 3,61 m	10 %
3,60 - 3,51 m	20 %
3,50 - 3,41 m	30 %
3,40 - 3,31 m	40 %
3,30 - 3,21 m	50 %
3,20 - 3,11 m	60 %

Ezenkívül ebben a forgalomban figyelembe kell venni az összes útszakaszra vonatkozó, az 1. fejezetben felsorolt mértékadó vízmércéket. A kisvízi pótlék kiszámítása a hajó számára legkedvezőbb vízmérce szerinti lépcső alapján történik.

Határnap:

aa) Dunai kikötőből induló forgalomban:

A berakási idő megkezdésétől a rendeltetési helyre érkezésig, csatornázott helyeken zajló forgalomban az első zsilipbe történő behajózásig

bb) Dunai kikötőbe induló forgalomban:

A berakási idő kezdetétől a kelheimi zsilipen történő áthaladásig. Dunai kikötőben történő könnyítés esetén:

A könnyítés napja.

b) A fuvaroztató átvételi és fuvarozási kötelezettsége megszűnik, ha a pfellingi vízmércén mért vízállás 3,10 m vagy az alatti.

3. Egyéb vízi utakon zajló forgalomban az ott szokásos szabályozás érvényes.

13. §

Átvételi és fuvarozási kötelezettség megszűnése

1. Az átvételi- és fuvarozási kötelezettség minden vízi úton megszűnik, függetlenül attól, hogy az árut már átvették, vagy berakták, az utat már megkezdtek vagy sem, ha általánosan vagy az adott hajóra, amely az árut már berakta, a következő események vagy körülmények fennállnak:

a) elemi kár, háború, polgárháború, mozgósítás, katonai műveletek, lázadás, szabotázs, sztrájk, zárlat, blokád, helyi zavargások;

b) hatósági intézkedések és beavatkozások, be-, kiviteli és áthaladási korlátozások vagy tilalmak, lefoglalás és elkobzás;

c) minden hajózási zárlat, hajóbaleset, zsilipek, csatornák, kikötők vagy egyéb hajózási berendezések üzemzavara vagy üzemi leállása, forgalmi zavarok, forgalom akadályozása a tengeri kikötőkben vagy a hajózás teljes lezárása;

d) természeti csapás, magas vízállás, árvíz, jég és jégveszély.

2. Ezen az események teljes időtartama alatt és utána 14 napig a fuvaroztató jogosult a normál üzemmenetében keletkező minden késedelemért várakozási díjat felszámítani, és többletköltségeket elszámolni, valamint saját választása szerint:

a) befejezi a fuvarozást, és a teljes megegyezett fuvarozási viszonylatra megállapít egy fuvardíjpótlékot, és a megbízás szokásos teljesítési módjától eltérő lebonyolítás miatt felmerült többletköltséggel megterheli az árut, a többletköltségeért a rakományban részes felek mint egyetemleges adósok felelnek;

b) a szerződéstől teljes mértékben visszalép, és a 11. § szerint holtfuvardíjat számít fel, a már berakott árut a számára alkalmasnak tűnő helyen a rakományban részes felek nevében, számlájára és kockázatára kirakja vagy kirakatja és betárolja, vagy más eszközzel továbbszállítatja. A közbeni kikötőben történő kirakás, köztes tárolás vagy továbbszállítás során keletkező összes többletköltség és többletfuvardíj a rakományban részes feleket terheli.

Az előbb említett jogok akkor is megilletik a fuvaroztatót, ha az esemény bekövetkezéséről elmulasztja értesíteni a rakományban részes feleket.

3. A feladó az 1. pont a) – d) bekezdései esetén visszaléphet a szerződéstől azzal a feltétellel, hogy az ismételt kirakás költségeit és a 11. § 1. c) bekezdése szerinti teljes fuvardíjat megfizeti.
4. A feladó és címzett, mint egyetemleges adósok felelősek a fuvaroztató felé minden többletként keletkezett napi hajóbérleti díjakért, fuvardíjpótlékért, várakozási díjért és egyéb ráfordításért.
5. Amennyiben az út megkezdése jelen rakodási és fuvarozási feltételek szerint a fuvaroztatónak fel nem róható okok miatt tartósan akadályba ütközik, a fuvarozási szerződés hatálytalanná válik anélkül, hogy az egyik fél a másik kártalanítására kötelezve lenne.

Tartós akadályozásnak kell tekinteni különösen:

- ha a hajó, amivel a fuvarozást végre kellett volna hajtani, elvész, vagy oly módon megsérül, hogy az utat a hajó teljes körű javítása nélkül nem lehet megkezdeni (teljes körű javításnak minősül az a javítás, amihez az egész rakomány teljes kirakása szükséges);
 - ha a fuvarozandó áru elveszik, feltéve, hogy az árut – amit nemcsak fajta és minőség szerint, hanem a fuvarozási szerződésben részletes adatokkal megadtak – már berakták, vagy a fuvaroztató már átvette.
6. Amennyiben a megkezdett út folytatása jelen rakodási és fuvarozási feltételek szerint a fuvaroztatónak fel nem róható okok miatt akadályba ütközik, a fuvarozási szerződés hatálytalanná válik. Az ismételt kirakás költségeit és az út megtett részére járó fuvardíjat (részfuvardíj) a feladó viseli.

14. §

Fuvaroztató visszatartási és zálogjoga

1. A fuvaroztató zálogjoggal rendelkezik az áru fölött minden, a fuvarozási szerződés alapján megalapozott követelése, valamint a feladóval megkötött, más fuvarozási, szállítmányozási vagy raktározási szerződéseiből eredő, nem vitatott követelése miatt. A zálogjog kiterjed a kísézőokmányokra is.
2. A zálogjog mindaddig fennáll, amíg az áru a fuvaroztató birtokában van, különösen, amíg a hajórakjegy vagy közraktárjegy révén az áru fölött rendelkezik.
3. Zálogjogának gyakorlása során a fuvaroztató jogosult az árut a rakományban részes felek nevében, számlájára és kockázatára kirakni és megfelelő helyen betárolni vagy saját igényének biztosítékát követelni.
4. Harmadik fél, aki hajórakjegy vagy fuvarlevél alapján igényt tart az árura, a hajórakjegy vagy fuvarlevél átvételével, vagy ilyen okmányok birtoklásával elismeri a fuvaroztatónak az előző meghatározások szerinti visszatartási vagy zálogjogát.

5. A visszatartási és zálogjog fennáll az út megkezdése után keletkezett igényekre is, különös tekintettel a várakozási díjra, a fuvardíjpótlékokra, a többletráfordításokra, a vámokra, valamint egyéb költségekre és kiadásokra, ha az árut bérmentesítve kell fuvarozni. Nem fedezett igények esetén a visszatartási és zálogjog a megbízó más áruira is fennáll.
6. A zálog-eladás egy héten belül megengedett.
7. A fuvaroztató zálog- és kárigényét fedező részmennyiség eladáskor minden esetben eladási jutalékot számíthat fel a bruttó bevételből a helyi szokásoknak megfelelően.

15. §

Fuvaroztató felelősségvállalása

1. A fuvaroztató felelős az áru elveszéséért vagy károsodásáért a berakási helyen átvett áru berakásának és elrendezésének befejezésétől a kirakás megkezdéséig terjedő időszakban.
2. A fuvaroztató nem felel:
 - a) olyan áru elveszéséért, károsodásáért vagy egyéb veszteségért, amelyek természetéről vagy értékéről a feladó, megbízó vagy címzett hamis vagy hiányos adatokat szolgáltatott, vagy azokat hiányosan vagy nem megfelelően jelölte meg, továbbá egyéb veszteségekért tekintet nélkül a kár okára vagy okozójára,
 - b) amennyiben bizonyítja, hogy az elveszés, károsodás, késedelem vagy egyéb veszteség olyan körülmények vagy események következménye, amelyeket ő vagy a 2. § 2. pontban nevezett személyek pusztán hanyagságból okoztak,
 - c) a hajó kezdeti út- vagy rakképtelensége esetén, ha van érvényes, egy hajózási hatóság szemlebizottsága által kiállított hajóbizonyítványa vagy egy elismert hajóosztályozó társaság által kiállított érvényes bizonyítványa, és a hajó út- vagy rakképtelensége a fuvaroztatótól elvárható gondosság mellett nem volt felismerhető,
 - d) áru elveszéséért vagy károsodásáért, várakozásért vagy késedelemért, vagy nautikai hibából eredő egyéb veszteségért, különös tekintettel összeütközésre, felakadásra, hajótörésre, repedésre, felborulásra, megfeneklésre, és a hajó elsüllyedésére, valamint tűzre, robbanásra és hullámcsapásra, amennyiben a vezető alkalmazottainak szándékossága vagy durva hanyagsága nem áll fenn,
 - e) az árunak a rakományban részes felek, vagy egyéb személyek által végzett kezeléséért, berakodásáért, elrendezéséért vagy kirakodásáért.
 - f) az áru olyan természetes tulajdonságaiért, amelynek következtében azok teljesen vagy részben elvesznek vagy károsodnak, különös tekintettel a törésre, rozsdásodásra, belső romlásra, kiszáradásra, kiömlésre, természetes súlyvesztésre, valamint rovarok vagy rágcsálók okozta rongálódásra,
 - g) közvetlen hajórajjegyek esetén olyan fuvarozási viszonylatokra, amelyeket nem ő hajt végre.

3. Amennyiben a kár keletkezésében közrejátszott a feladó vagy a címzett magatartása, vagy az áru valamilyen hiányossága, a kártérítési kötelezettség valamint a teljesítendő kártérítés mértéke arányos ezen körülményeknek a kárhoz való hozzájárulásának mértékével.

16.§

A felelősség mértéke

1. Amennyiben a törvényi előírások másképp nem rendelkeznek, a fuvaroztató kártérítési kötelezettségének alapját az áru elveszése vagy károsodása, valamint késedelmi és vagyoni károk esetén az alábbi meghatározások képezik. A belföldi forgalomban az áru elveszése vagy károsodása, ill. késedelmi vagy vagyoni károk esetén a felelősség mértékére a hatályos törvényi előírások érvényesek.
2. A felelősség az áru elveszése vagy károsodása esetén 100 kg-ként 10,00 EURO, vagy csomagonként vagy fuvar egységként 200,00 EURO összegre van korlátozva. A fuvaroztató felelőssége a hajóra berakodott összes áru után legfeljebb 500.000 EURO azzal a feltétellel, hogy ez az összeg az egymáshoz viszonyított felelősségvállalás arányában azok között a rakományban részes felek között osztandó fel, akiket a teljes káresemény érint. Amennyiben tartályt, raklapot vagy hasonló csomagoló/rakodóeszközt alkalmaznak, akkor a szállítóegység jelent egy csomagot.
Amennyiben a fuvarozási szerződésre a német jog alkalmazandó, akkor a fuvaroztató által az áru elveszése vagy károsodása miatt felmerülő kártérítése két elszámolási egységre korlátozott. A kilogrammonkénti elszámolási egység azonos a Nemzetközi Valutaalap által meghatározott különleges lehívási joggal.
3. Nem áll fenn felelősség olyan méret- vagy súlyhiány esetén, amely nem haladja meg az érintett rakomány teljes súlyának vagy méretének a 2 %-át, fenntartva, hogy a kereskedelmi szokások ettől eltérően nem rendelkeznek.
4. Amennyiben egy megállapodott határidőt nem tartanak be, a kártérítési felelősség a küldemény megállapodott fuvardíjának összegére korlátozódik.
5. Amennyiben az alkalmazandó jog szerint lehetséges további felelősség-kizárás vagy felelősségkorlátozás, akkor az érvényes. A törvény szerint a hajótulajdonosra érvényes felelősségi korlátozások azonos mértékben érvényesek a fuvaroztatóra.
6. Amennyiben több azonos fajtájú ömlesztett áru van ugyanabban a hajóban ill. raktérben, az egyes rakomány-tulajdonosok, feladók vagy címzettek egymás között arányosan osztják meg a súlyhiányt, áru- vagy hajókárt, illetve a súlytöbbletet vagy többlettérfogatot.
7. A fuvaroztató felelősségének kizárásáról és korlátozásáról szóló meghatározások kiterjednek az összes szerződéses és szerződésen kívüli igényre, beleértve a vagyoni károkból eredő igényt is, bármilyen jogalapúak.
8. Amennyiben ezen feltételek alapján a fuvaroztató felelőssége nem zárható ki vagy nem korlátozható a rakományban részes felekkel vagy egy harmadik féllel szemben, akkor a

feladó köteles a fuvaroztatót a rakományban részes felek vagy harmadik fél igényei alól mentesíteni, kivéve a szándékosság vagy durva hanyagság esetét.

17. §

Kártérítési igényre jogosultság elvesztése

Amennyiben a címzett, annak képviselője, hatóságok (pl. vám) vagy kikötői szervek fenntartás nélkül veszik át az árut, akkor megszűnik a fuvaroztatóval és alvállalkozóival szembeni minden igény az áru elveszése, károsodása vagy elkeveredése, valamint várakozás, késedelem vagy egyéb veszteség miatt. A fenntartásokat írásban a kár fajtájának és mértékének pontos megadásával kell érvényesíteni, szemrevételezéssel felismerhető hiányosság esetén az áru átvételével egy időben, nem felismerhető hiányosság esetén annak felfedezése után azonnal, de legkésőbb a leszállítást követő három munkanapon belül. Általános fenntartás valamint késedelmes fenntartás hatálytalan. A fuvardíj vagy egyéb költségek kifizetésének megtagadása nem minősül fenntartásnak.

18.§

Biztosítás

A fuvaroztató kifejezett, írásbeli megbízás nélkül nem köteles az árut bármilyen veszély és kockázat ellen biztosítani.

19.§

Közös hajókár

1. Közös hajókárra a „Rhein Regeln IVR” (IVR Rajna szabályok) érvényesek a mindenkori hatályos változatban. A szöveg kérésre rendelkezésre áll.
2. A feladó, megbízó és címzett egyetemleges adósként felelősek a fuvaroztatóval szemben minden, a közös hajókár megállapítás alapján az áruikra eső összegért. A fuvaroztató jogosult ezekre az összegekre kötelezvényt és költségbefizetést kérni. A közös hajókár összegéből a visszatartási jog kizárt abban az esetben is, ha a közös hajókárt vétkesen okozták, kivéve, ha a közös hajókár eset olyan intézkedésre vagy mulasztásra nem vezethető vissza, amelyet a fuvaroztató vagy a 2. § 2. pontban szereplő személy szándékosan okozott, vagy gondatlan magatartásával ilyen eset valószínűsíthető előfordulását elősegítette.

20. §

Beszámítási/lemondási tilalom

1. A rakományban részes felek nem jogosultak a fuvaroztató által vitatott, bármely jogalapú követeléseiket, a fuvaroztató követeléseivel szembeállítani.
2. A rakományban részes felek a fuvaroztató írásbeli hozzájárulása nélkül nem jogosultak harmadik fél javára lemondani a fuvarozási szerződésből eredő, a fuvaroztatóval, a 2. § 2. pontban szereplő képviselőivel vagy alvállalkozóival szemben fennálló igényeiről – kivéve a biztosító társaságot.

21. § Elévülés

Minden, a fuvaroztatóval, képviselőivel és alvállalkozóival szembeni igény a keletkezésének időpontjától, de legkésőbb az áru átadásának időpontjától számított hat hónapon belül elévül. Elveszés esetén az elévülés annak a napnak a végétől kezdődik, amikor az átadásnak meg kellett volna történni.

22. § Felelősségi szabályozás a fuvaroztató javára

A fuvaroztató saját maga számára is teljes mértékben igényelheti azokat a felelősségi kizárásokat vagy korlátozásokat, határidő rövidítéseket vagy visszkeresetről való lemondásokat, amelyeket a rakományban részes felek egymás között kötnek.

23. § Bírósági illetékesség

Vitás esetekben a fuvaroztató székhelye szerinti bíróság az illetékes. A fuvaroztató jogosult más, a törvényi meghatározások szerint illetékes bírósághoz fordulni.

24. § Szalvatórikus záradék

Amennyiben a fenti rendelkezések egyike hatálytalan lenne, az nem érinti a többi rendelkezés hatályosságát.

A felek kötelesek a hatálytalan rendelkezést olyan hatályos meghatározással helyettesíteni, amely a hatálytalan meghatározás gazdasági eredményéhez a lehető legközelebb áll.

25. § Alkalmazandó jog

Amennyiben a felek között a szerződéses kötelmi jog egy szabálya nem került meghatározásra, akkor az alábbi érvényesül:

- a) olyan fuvarozásoknál, ahol a fuvarozás kezdete és vége egyazon állam felségterületén van, az adott államban érvényes törvények,
- b) minden egyéb fuvarozásnál a fuvarozó joga.